

Indikatorer för att mäta hur bra livsmedelskontrollen fungerar

Livsmedelsverket har tagit fram indikatorer som kan användas vid uppföljning av livsmedelskontrollen i landet, både på enskild myndighetsnivå och nationellt. Indikatorer ska vara mätbara och ange i vilken grad ett önskat tillstånd uppnås. Det önskade tillståndet handlar i detta fall om att livsmedelskontroll utförs på ett sätt som är i enlighet med lagstiftningens krav. Både vad gäller krav i den EU-gemensamma kontrollförordningen¹ och Livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll², men också vissa krav på myndigheter som finns i bl. a. förvaltningslagen.

Sju ledord har fastslagits inom Livsmedelsverkets arbete med god kontrollsed, för att ange verkets syn på bra livsmedelskontroll.

När kontroll utförs enligt god kontrollsed och på bästa möjliga sätt är den:

- **Verkningsfull.** Kontrollen åstadkommer ett resultat enligt lagstiftningens syfte och mål.
- **Riskbaserad.** Den kontroll som har störst betydelse för konsumenternas hälsa och intressen prioriteras.
- **Rättssäker.** De behöriga myndigheternas arbete utgår ifrån och verkar inom lagstiftningens ramar. Enskildas rättigheter och skyldigheter respekteras och värnas.
- **Enhetlig och likvärdig.** Arbets sättet är enhetligt och ger ett likvärdigt resultat. Kontrollen som genomförs följer stegen i kontrollprocessen.
- **Tydlig.** Kontrollen är tydlig gentemot de livsmedelsföretag som kontrolleras i allt från vad man kontrollerar till vilka krav som ställs på företagaren om avvikelser upptäcks.
- **Objektiv.** De bedömningar som görs i kontrollen är sakliga och opartiska. Varje beslut vilar alltid på ett sakligt underlag
- **Systematisk.** Kontrollen följer en given metod där varje steg genomförs och ger ett enhetligt arbets sätt.

Några av ledorden i Livsmedelsverkets syn på vad som kännetecknar bra kontroll består av kvalitativa, snarare än siffermässigt mätbara parametrar och hur väl dessa ledord uppfylls kan främst följas upp vid revision. En sammanställning av dessa ledord och tankar om hur de kan tas upp vid revision är överlämnade till revisionsteamet inom Livsmedelsverket för kännedom. Det gäller i första hand ledorden tydlig, objektiv och i viss mån rättssäker och systematisk.

I förslagen som följer anges vad de respektive indikatorerna mäter och varför de är relevanta. Indikatorer för myndigheter i leden efter primärproduktion har numrerats 1.1-1.5. Indikatorer för myndigheter i primärproduktionskontrollen kallas 2.1-2.5. Indikatorerna 3.1-3.7 handlar om den nationella nivån, där myndigheternas utfall slås ihop eller jämförs för att mäta variationer mellan myndigheter. Samtliga föreslagna indikatorer baseras på de uppgifter som tas in från myndigheterna via den sk myndighetsrapporteringen, som görs en gång per år. I förslagen anges om uppgifterna bedöms kunna tas ut ur myndighetsrapporteringen i sin nuvarande form eller om det behövs anpassningar för att möjliggöra sådana uttag. Vid uppföljning av en myndighets kontrollsystem, eller

---

¹ Förordning (EU) 2017/625

² LIVSFS 2005:21, Livsmedelsverkets föreskrifter om offentlig kontroll av livsmedel

när det svenska systemet som helhet ska bedömas, behöver det tas hänsyn även till kvalitativa parametrar. Sådan information inhämtas främst från revisionsresultat av svenska kontrollmyndigheter och det svenska kontrollsystemet samt utfall från exempelvis förtroendemätningar och andra undersökningar som handlar om livsmedelskontrollens utförande. Eftersom denna typ av information uppdateras relativt sällan jämfört med myndighetsrapporteringens årliga frekvens lämpar den sig sämre för att grunda indikatorer på.

Indikatorer för att påvisa hur bra livsmedelskontrollen fungerar

Indikatorer för enskild myndighetsnivå i leden efter primärproduktionen

1.1 Tillräckligt med riskbaserad kontroll utförs

Analysnivå: Enskild myndighet i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad som kontroll utförs i tillräcklig och rimlig omfattning i förhållande till risk. Riskbaserad.

Motivering: Att kontroll utförs i tillräcklig omfattning med hänsyn tagen till risk är en grundförutsättning för att den ska kunna vara verkningsfull.

Önskvärd nivå: Hög andel. En uppnådd kontrollfrekvens på minst 90% av vad som ska göras per år, sett över alla planerade kontroller, ska anses vara OK.

Mätning: Från myndighetsrapporteringen. Andel planerade kontroller som har utförts i jämförelse med riskklassning, per år.

Förutsättningar: Ny data behöver samlas in, ändringar initieras via projekt riskklassning. Mätning bör förslagsvis omfatta verksamheter som varit registrerade/godkända under hela kalenderåret.

1.2 Anläggningar med hög risk får tilldelad kontroll

Analysnivå: Enskild myndighet i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad myndigheten prioriterar kontroll vid anläggningar med störst risk. Riskbaserad.

Motivering: Kontroll ska vara riskbaserad och anläggningar med störst risker bör prioriteras.

Önskvärd nivå: Alla anläggningar som enligt riskklassningen ska ha två kontroller eller fler per år har fått sin tilldelade kontrollfrekvens under året.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel utförda planerade kontroller under året av den frekvens som riskklassningen anger, vid anläggningar som ska ha kontroll två gånger per år eller mer.

Förutsättningar: Behöver förändringar i system i enlighet med de anpassningar som görs i samband med implementeringen av den nya riskklassningsmodellen. Status "vilande" finns inte i rapporteringen. Det kan påverka andelen kontroll, till exempel vid tillfälligt stängda anläggningar. För myndigheter med få anläggningar i dessa riskklasser påverkas utfallet mer av enstaka uteblivna kontroller än myndigheter med många berörda anläggningar.

1.3 Kontrollen ger effekt

Analysnivå: Enskild myndighet i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: Att avvikelser följs upp och är åtgärdade inom rimlig tid. Verkningsfull.

Motivering: Att påtala och förmå företagare att åtgärda befintliga brister är kontrollens huvudsyfte. Livsmedelsverket anser att kontrollen ska planeras och utföras på ett riskbaserat vis och att huvuddelen av de avvikelser som påtalas därför kan antas vara av betydande risk ur hälso- eller redlighetsaspekt. Då är uppföljning och åtgärdande av avvikelser inom ett år rimligt. Det ska observeras att vissa allvarliga avvikelser bör åtgärdas betydligt snabbare än inom ett år. Året ska mätas rullande, inte per kalenderår.

Önskvärd nivå: Andelen avvikelser som är uppföljda och åtgärdade inom ett år ska vara minst 90%.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel avvikelser som följs upp och åtgärdas inom ett år från att de påtalats. Avvikelser kan avslutas av andra orsaker än att de åtgärdas (vid nedläggning av verksamhet t ex). Även avvikelser som avslutas av sådan orsak föreslås räknas som "åtgärdad". Filtrering av data görs förslagsvis så att nedlagda verksamheter tas bort.

Förutsättningar: För att få denna information behövs ombyggda system och ändring i anvisning till myndighetsrapportering. Bland annat behöver enskilda avvikelser kunna följas i systemen, för att kunna se deras uppföljning och åtgärdande utan avbrott för nytt kalenderår. Ändringarna initieras inom projekt Ny myndighetsrapportering. Det behövs två rapporteringscykler (två år) för att kunna följa avvikelser under ett år.

1.4 Rättssäkerhet vid avvikelser

Analysnivå: Enskild myndighet i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: Att myndigheten fattar beslut i rimlig omfattning, jämfört med andelen påtalade avvikelser. Rättssäker.

Motivering: Myndighetsbeslut behöver emellanåt fattas för att företagare ska åtgärda avvikelser. Det är ur ett rättssäkerhetsperspektiv gynnsamt att myndigheter fattar överklagningsbara beslut, istället för att indirekt begära rättning i kontrollrapporter.

Önskvärd nivå: Efter 2020 års rapportering låg 188 myndigheter under 10% i andel avvikelser som åtföljs av myndighetsbeslut. En första etapp av önskad nivå skulle därför kunna sättas till 10%. Indikatorn mäter beslut som fattas till följd av den kontroll (planerad eller händelsestyrd) där avvikelsen konstateras. Dvs beslut som fattas i senare skede, efter uppföljande kontroll ska inte räknas med. Önskvärt är att denna andel ökar, i enlighet med arbetssättet i God kontrollsed. Där strävas efter att kontrollen ska vara välplanerad och fokusera på de största riskerna. Avvikelser som faller ut av sådan kontroll blir sannolikt till större del av allvarlig grad och motiverar beslut. Över 10% är inte slutmålet, målnivån kommer att behöva justeras allteftersom kontrollen rör sig i riktning mot att beslut fattas i större utsträckning.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel påtalade avvikelser som åtföljs av myndighetsbeslut.

Förutsättningar: Går att ta ut ur befintlig myndighetsrapportering. Mätningen behöver två rapporteringscykler för att täcka in helår.

1.5 Prioriterade regler kontrolleras

Analysnivå: Enskild myndighet i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad anläggningar kontrolleras med avseende på spårbarhet. Riskbaserad.

Motivering: För att kontrollen ska kunna anses vara riskbaserad ska vissa lagstiftningsområden täckas in med lämplig frekvens. Området spårbarhet täcker in redlighetsrisker. Området är grundläggande att beakta i kontrollen för att motverka förekomst av livsmedel som vilsleder konsumenterna.

Önskvärd nivå: Alla anläggningar har kontrollerats med avseende på spårbarhet, någon av rapporteringspunkterna H01- H14 minst en gång de senaste fem åren. Dricksvattenanläggningar ingår inte i mätningen.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel anläggningar som minst en gång de senaste fem åren kontrolleras med avseende på spårbarhet.

Förutsättningar: Går att ta ut ur nuvarande rapportering.

Som en sorts nyckeltal redovisas även myndighetens andel kontroller med avvikelse. Detta för att sätta indikatorerna 1.3 och 1.4 i perspektiv, för att se om avvikelser faktiskt noteras. Hypotetiskt skulle en myndighet som sätter mycket få eller inga avvikelser kunna få bra utfall för 1.3 och 1.4, utan att kontrollen är verkingsfull. Likaså behöver det granskas att myndigheten planerar en rimlig mängd kontroll utifrån de verksamheter som myndigheten har kontrollansvar för. Detta för att indikatorerna 1.1 och 1.2 ska få den innebörd som avses.

Indikatorer för enskild myndighetsnivå i primärproduktionskontrollen

2.1 Tillräckligt med riskbaserad kontroll utförs

Analysnivå: Enskild myndighet inom primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad som kontroller i primärproduktionen görs i enlighet med nationell kontrollplanering. Riskbaserad.

Motivering: Nationell kontrollplanering är ett verktyg för att fördela kontroller av primärproducenter på ett riskbaserat vis på nationell nivå. Kontrollerna fördelas länsvis med hänsyn taget till hur många kontrollobjekt som finns i varje län.

Önskvärd nivå: Andel av anläggningarna som har kontrollerats i omfattning som motsvarar fördelningen i nationell kontrollplanering. Mäts per år. Önskvärt med så hög andel som möjligt. 90% eller över anses tillfredsställande.

Mätning: Myndighetsrapportering i kombination med nationell kontrollplanering. Andel anläggningar som kontrolleras i enlighet med nationell kontrollplanering.

Förutsättningar: Nytt IT-verktyg under framtagande under 2021 som möjliggör denna mätning.

Myndigheterna har utmaningar med anläggningar som visar sig inte vara verksamma när kontroll ska utföras. Registren är svårare att hålla uppdaterade vid den låga kontrollfrekvens som föreligger i primärproduktionskontrollen

Kontrollfrekvensen i primärproduktionen är relativt låg, vilket är en följd av den anslagstilldelning som görs. Uttrycket "tillräckligt" med riskbaserad kontroll ska därför tolkas som hur den utförs inom ramen för sina anslagsförutsättningar och fördelningen inom Nationell kontrollplanering.

2.2 Nationella fokusområden kontrolleras

Analysnivå: Enskild myndighet inom primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad som kontroller i primärproduktionen omfattar nationella fokusområden från den nationella kontrollplaneringen. Riskbaserad.

Motivering: Nationell kontrollplanering och utpekande av fokusområden är ett verktyg för att fördela kontroller av primärproducenter på ett riskbaserat vis och inrikta enskilda kontroller på de viktigaste områdena ur risksynpunkt.

Önskvärd nivå: Andelen kontrollerade anläggningar enligt den nationella kontrollplaneringen där nationella fokusområden har inkluderats, ska vara minst 95%.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel kontrollerade anläggningar där nationella fokusområden kontrolleras.

Förutsättningar: Går att ta ut ur befintlig myndighetsrapportering. Fokusområdena är ett sätt att ytterligare riskbasera innehållet i kontrollen. Felaktigheter i register kan påverka möjligheten att utföra anvisade kontroller

2.3 Kontrollen ger effekt

Analysnivå: Enskild myndighet inom primärproduktionskontroll

Anger: Att avvikelser följs upp och är åtgärdade inom rimlig tid. Verkningsfull.

Motivering: Att påtala och förmå företagare att åtgärda befintliga brister är kontrollens huvudsyfte. Livsmedelsverket anser att kontrollen ska planeras och utföras på ett riskbaserat vis och att huvuddelen av de avvikelser som påtalas därför kan antas vara av betydande risk ur hälso- eller redlighetsaspekt. Då är uppföljning och åtgärdande av avvikelser inom ett år rimligt. Det ska observeras att vissa allvarliga avvikelser bör åtgärdas betydligt snabbare än inom ett år. Året ska mätas rullande, inte per kalenderår.

Önskvärd nivå: Andelen avvikelser som är uppföljda och åtgärdade inom ett år ska vara minst 90%.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel avvikelser som följs upp och åtgärdas inom ett år från att de påtalats. Avvikelser kan avslutas av andra orsaker än att de åtgärdas (vid nedläggning av verksamhet t ex). Även avvikelser som avslutas av sådan orsak föreslås räknas som "åtgärdad". Filtrering av data görs förslagsvis så att nedlagda verksamheter tas bort. Mätningen ska inte omfatta tvåvillkorskontroller. Mätningen kan göras efter två rapporteringscykler, så att rullande helår finns med.

Förutsättningar: Enskilda avvikelser verkar kunna följas i de befintliga systemen. Bevakas inom projekt Ny myndighetsrapportering

2.4 Rättssäkerhet vid avvikelser

Analysnivå: Enskild myndighet inom primärproduktionskontroll

Anger: Att myndigheten fattar beslut i rimlig omfattning, jämfört med andelen påtalade avvikelser. Rättssäker.

Motivering: Myndighetsbeslut behöver emellanåt fattas för att företagare ska åtgärda avvikelser. Det är ur ett rättssäkerhetsperspektiv gynnsamt att myndigheter fattar överklagningsbara beslut, istället för att indirekt begära rättning i kontrollrapporter.

Önskvärd nivå: Andelen avvikelser som åtföljs av myndighetsbeslut ska överstiga 10%.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel avvikelser som åtföljs av myndighetsbeslut. Ska mätas på de kontroller (planerade eller händelsestyrda) där avvikelser konstateras. Inte om beslut fattas vid uppföljande kontroll. Önskvärt är att denna andel ökar, i enlighet med arbetssättet i God kontrollsed. Där strävas efter att kontrollen ska vara välplanerad och fokusera på de största riskerna. Avvikelser som faller ut av sådan kontroll blir sannolikt till större del av allvarlig grad och motiverar beslut. Över 10% är inte slutmålet, målnivån kommer att behöva justeras allteftersom kontrollen rör sig i riktning mot att beslut fattas i större utsträckning. Mätning kan göras efter två rapporteringscykler, eftersom den gäller rullande helår.

Förutsättningar: Går att ta ut ur befintlig myndighetsrapportering.

2.5 Prioriterade regler kontrolleras

Analysnivå: Enskild myndighet inom primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad anläggningar kontrolleras med avseende på lagstiftningsområdet spårbarhet, som bör vara högt prioriterat. Riskbaserad.

Motivering: För att kontrollen ska kunna anses vara riskbaserad ska vissa lagstiftningsområden täckas in med lämplig frekvens. Området spårbarhet berör redlighetsrisker och i viss mån hälsorisker på förebyggande nivå. Spårbarhet är grundläggande att beakta i kontrollen för att motverka förekomst av livsmedel som vilsleder konsumenterna. Kontroll av spårbarhet ska ingå i varje planerad offentlig kontroll eftersom kontrollfrekvensen i primärproduktionen är så låg. Detta framgår av vägledning till länsstyrelserna.

Önskvärd nivå: Alla berörda anläggningar ska ha kontrollerats i den planerade, riskbaserade kontrollen.

Mätning: Myndighetsrapportering. Området spårbarhet kontrolleras i den planerade riskbaserade kontrollen.

Förutsättningar: Går att ta ut ur befintlig myndighetsrapportering.

Indikatorer för livsmedelskontrollen i Sverige

3.1 Tillräckligt med riskbaserad kontroll utförs i leden efter primärproduktion

Analysnivå: Nationell nivå, för myndigheter i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad som kontroll utförs i tillräcklig och rimlig omfattning. Riskbaserad.

Motivering: Att kontroll utförs i tillräcklig omfattning enligt riskklassning är en förutsättning för att den ska kunna vara verkningfull.

Önskvärd nivå: Ju högre andel, desto bättre. En uppnådd kontrollfrekvens på minst 90% av vad som ska göras per år, sett över alla planerade kontroller, ska anses vara OK.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel planerade kontroller som har utförts i jämförelse med riskklassning, per år.

Mäts för landets alla anläggningar sammantaget, utan uppdelning på myndigheter.

Förutsättningar: För att få denna uppgift behövs ombyggda system och ändring i anvisning till myndighetsrapportering. Ändringen kommer att initieras via projekt riskklassning.

3.2 Tillräckligt med riskbaserad kontroll utförs i primärproduktionen

Analysnivå: Nationell nivå för myndigheter i primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad som den nationella kontrollplaneringen har följts. Riskbaserad.

Motivering: Nationell kontrollplanering är ett verktyg för att fördela kontroller av primärproducenter på ett riskbaserat vis, så att kontrollen ska bli mer riskbaserad, enhetlig och likvärdig inom Sverige.

Önskvärd nivå: Ju högre andel kontrollerade anläggningar som har kontrollerats utifrån målsättningen i nationell kontrollplanering, desto bättre. 90% eller över anses tillfredsställande. Kontrollfrekvensen i primärproduktionen är relativt låg, vilket är en följd av den anslagstilldelning som görs. Uttrycket "tillräckligt" med riskbaserad kontroll ska därför tolkas som hur den utförs inom ramen för sina anslagsförutsättningar och fördelningen inom Nationell kontrollplanering.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel anläggningar som kontrollerats utifrån målsättningen i nationell kontrollplanering.

Förutsättningar: Informationen kan tas fram ur nuvarande rapportering.

Som jämförelse bör kontrollfrekvensen i primärproduktionskontrollen redovisas. Indikatorn 3.2 är tänkt att visa om tillräckligt med riskbaserad kontroll utförs, under de anslags- och planeringsförutsättningar som råder för länsstyrelserna.

3.3 Andel anläggningar med hög risk får tilldelad kontroll

Analysnivå: Nationell nivå, för myndigheter i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: I vilken grad myndigheterna prioriterar kontroll vid anläggningar med störst risk. Riskbaserad.

Motivering: Kontroll ska vara riskbaserad och anläggningar med störst risker bör prioriteras.

Önskvärd nivå: Alla anläggningar som enligt riskklassningen ska ha två kontroller eller fler per år har fått sin tilldelade kontrollfrekvens under året. Hög andel.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel utförda planerade kontroller under året av den frekvens som riskklassningen anger, vid anläggningar som ska ha kontroll två gånger per år eller mer.

Förutsättningar: Behöver förändringar i system i enlighet med de anpassningar som görs i samband med implementeringen av den nya riskklassningsmodellen. Status "vilande anläggning" finns inte i rapporteringen, trots att den förekommer. Kan påverka andelen kontroll, t ex om det förekommer tillfälligt stängda anläggningar.

3.4 Kontrollen ger effekt

Analysnivå: Nationellt, alla myndigheter

Anger: Att avvikelser följs upp och är åtgärdade inom rimlig tid. Verkningsfull.

Motivering: Att påtala och förmå företagare att åtgärda befintliga brister är kontrollens huvudsyfte. Livsmedelsverket anser att kontrollen ska planeras och utföras på ett riskbaserat vis och att huvuddelen av de avvikelser som påtalas därför kan antas vara av betydande risk ur hälso- eller redlighetsaspekt. Då är uppföljning och åtgärdande av avvikelser inom ett år rimligt. Det ska observeras att vissa allvarliga avvikelser bör åtgärdas betydligt snabbare än inom ett år. Året ska mätas rullande, inte per kalenderår.

Önskvärd nivå: Andelen avvikelser som är uppföljda och åtgärdade inom ett år ska vara minst 90%.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel avvikelser som följs upp och åtgärdas inom ett år från att de påtalats. Avvikelse kan avslutas av andra orsaker än att de åtgärdas (vid nedläggning av verksamhet t ex). Även avvikelser som avslutas av sådan orsak föreslås räknas som "åtgärdad". Filtrering av data görs förslagsvis så att nedlagda verksamheter tas bort. Mätning kan göras efter två rapporteringscykler, eftersom den gäller rullande helår.

Förutsättningar: För att få denna uppgift behövs ombyggda system och ändring i anvisning till myndighetsrapporteringen. Bland annat behöver enskilda avvikelser kunna följas i systemen, för att kunna se deras uppföljning och åtgärdande. Ändringar initieras inom projekt Ny myndighetsrapportering.

3.5 Prioriterade regler kontrolleras

Analysnivå: Nationell nivå.

Anger: I vilken grad anläggningar kontrolleras med avseende på spårbarhet. Riskbaserad.

Motivering: För att kontrollen ska kunna anses vara riskbaserad ska vissa lagstiftningsområden täckas in med lämplig frekvens. Området spårbarhet täcker in redlighetsrisker. Området är grundläggande att beakta i kontrollen för att motverka förekomst av livsmedel som vilseleder konsumenterna.

Önskvärd nivå: Alla anläggningar har kontrollerats med avseende på spårbarhet, någon av rapporteringspunkterna H01- H14 minst en gång de senaste fem åren. Dricksvattenanläggningar räknas inte in.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel anläggningar som har kontrollerats med avseende på spårbarhet minst en gång de senaste fem åren.

Förutsättningar: Går att ta fram med nuvarande rapportering.

3.6 Kontrollen har en enhetlig riskklassning av anläggningar

Analysnivå: Nationell nivå, leden efter primärproduktionskontroll

Anger: Hur stor andel av berörda myndigheter som använder Livsmedelsverkets riskklassningsmodell. Enhetlig.

Motivering: Livsmedelskontrollen ska vara riskbaserad och kontroll ska utföras där riskerna är störst för människors hälsa och för att konsumenter ska bli vilseledda. Livsmedelsverket har en rekommenderad modell för att riskklassificera anläggningar, som tar hänsyn till de viktigaste riskfaktorerna som påverkar hur mycket kontroll som behöver utföras vid en anläggning. Förvisso kan andra riskklassningar också medföra att en myndighets kontroll blir riskbaserad, men enhetligheten blir sämre om myndigheterna använder olika riskklassningssystem.

Önskvärd nivå: Ju högre andel myndigheter som använder samma riskklassningsmodell desto bättre enhetlighet.

Mätning: Myndighetsrapportering. Andel myndigheter som använder Livsmedelsverkets riskklassningsmodell.

Förutsättningar: Informationen tas in via befintlig myndighetsrapportering.

3.7 Kontrollen ger ett likvärdigt utfall

Analysnivå: Nationell nivå, för myndigheter i leden efter primärproduktionskontroll

Anger: Variation mellan myndigheter i andel kontroller där avvikelser påtalas. Likvärdighet

Motivering: Att påtala, och förmå företagare att åtgärda, befintliga brister är kontrollens huvudsyfte. Alla myndigheter kontrollerar de två rapporteringspunkterna J03 (hygien före, under och efter processen) respektive J08 (upprätthållande av kylkedjan och uppfyllande av temperaturkriterier) i stor omfattning. Därför lämpar de sig för att jämföra myndigheternas benägenhet att påtala avvikelser.

Grundantagandet är att anläggningarna i landet har en någorlunda jämn fördelning av förekommande brister. Andelen avvikelser för kontrollerna av J03 och J08 jämförs i form av spridningen av utfallen för myndigheterna från genomsnittet. Spridningen uttrycks förslagsvis med percentilmått. Denna indikator hade kunnat ingå även på enskild myndighetsnivå, men i så fall hade man behövt bedöma inom vilket spann andelen kontroller med avvikelser vore rimligt att hamna. Det är mycket svårt att avgöra, eftersom myndigheterna arbetar olika i nuläget.

Önskvärd nivå: Spridningen från genomsnittet rörande andelen kontroller med avvikelse som rapporterats på J03 och J08. Ju mindre spridning, desto större likvärdighet.

Mätning: Myndighetsrapportering. Spridning mellan de respektive myndigheternas utfall rörande andel kontroller med avvikelse på rapporteringspunkterna J03 och J08.

Förutsättningar: Kan tas fram ur befintlig myndighetsrapportering.